

Doktorský studijní program: Neurovědy

Specializace: Neurologie

Forma: doktorské prezenční

Školící pracoviště: Neurologická klinika Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice Brno

Školitel: odb. as. MUDr. Iva Šrotová, Ph.D.

Mentor: Doc. MUDr. Eva Vlčková Ph.D.

Konzultant: Prof. MUDr. Dana Horáková Ph.D.

Téma: Komorbidity a komplikace roztroušené sklerózy a její terapie

Anotace:

Roztroušená skleróza (RS) je chronické autoimunitní onemocnění s prvky neurodegenerace. RS postihuje častěji ženy. První klinické symptomy se objevují většinou mezi 20-40 lety. Onemocnění se vyznačuje velkou variabilitou klinického průběhu (od velice rychle progredujících forem vedoucích během několika let k těžké invalidizaci pacienta, až po formy relativně mírné). Nemoc v současnosti neumíme vyléčit, jedinou možností, jak zabránit poškození neuronů, je časné zahájení protizánětlivé terapie. V současné době je k dispozici řada léků s potenciálem efektivně modifikovat průběh RS, léčba však musí být adekvátní tíži základního onemocnění a přizpůsobená individuálním potřebám pacienta.

Pro sledování účinnosti terapie je klíčové trvalé monitorování aktivity onemocnění, a to jednak pomocí klinických testů, které s různou objektivitou reflektují symptomy RS (např. poruchy chůze, hybnosti, rovnováhy, zraku, kognitivní postižení, sfinkterovou dysfunkci, únavu, emoční poruchy atd.), a také pomocí paraklinických vyšetření (především magnetické rezonance).

Bezpečnost terapie je hodnocena na základě laboratorních vyšetření, a také anamnesticky (důslednou monitorací případných nežádoucích účinků nebo komplikací dané terapie). Sledování bezpečnosti a účinnosti je důležité nejen na individuální úrovni, ale také na úrovni skupinové. Pro tento účel má zásadní význam získávání a sdílení širokého spektra informací na velkých souborech pacientů. V tomto aspektu hrají klíčovou roli národní a mezinárodní registry pacientů s RS.

Zpracování dat z registrů umožňuje m.j. hodnotit vliv RS a její léčby na široké spektrum aspektů onemocnění i života pacientů. Pomáhá také identifikovat klíčové prediktory efektivity terapie a potenciálně i faktory zvyšující (nebo naopak snižující) pravděpodobnost rozvoje nežádoucích účinků.

Klíčovou náplní práce studentky bude práce se systémy používanými pro sběr dat v RS centrech na národní i mezinárodní úrovni (národní registr ReMuS, mezinárodní databáze MSBase) – zadávání dat, datamanagement, exporty, statistické analýzy a zpracování formou publikačních výstupů.

Cíle práce: Cílem práce bude podrobné zpracování a analýza dat z reálné klinické praxe zadaných do registrů pacientů s RS s potenciálem přispět k identifikaci prediktorů odpovědi na terapii a rizikových či protektivních faktorů rozvoje nežádoucích účinků léčby. Současně se studentka zaměří na zhodnocení vzájemných souvislostí onemocnění a jeho terapie s hormonálním cyklem pacientek a jejich fertilitou, postižením autonomního nervového systému a celkovým vlivem RS a její specifické terapie na kvalitu života pacientů.

Počet uchazečů: jeden

Napojení na grantový projekt: Aktuálně není navrhovaná práce zahrnuta v žádném grantovém projektu, předpokládá se spolufinancování z projektu specifického výzkumu a Institucionální podpory FN Brno a také finanční bonifikace za zadávání dat z prostředků registrů jako takových.

Možnost úvazku: Student bude mít klinický úvazek 0,6 na Neurologické klinice FN Brno, současně lze předpokládat odměnu z Institucionální podpory FN Brno a stipendium z projektu specifického výzkumu LF MU.

Vstupní požadavky: Ukončené vzdělání na LF. Znalost angličtiny na úrovni B2/C1.

Stručné požadavky na studenta dle oborové rady: Minimální publikační aktivita: Jedna prvoautorská originální práce v časopise s hodnotou IF nad mediánem oboru plus jedna práce (přehledová, spoluautorská) s IF nejméně v III. kvartilu oboru podle Journal Citation Reports, která se týká tématu dizertační práce (Q3). Alternativou jsou dvě prvoautorské originální publikace v časopise s hodnotou IF v III. kvartilu oboru podle Journal Citation Reports (Q3), které se týkají tématu dizertační práce. Dizertační práce bude povinně v jazyce anglickém. Podmínkou pro úspěšné ukončení studia je také zahraniční stáž v délce nejméně 1 měsíc, která je neoddělitelnou součástí studia. Studenti se v rámci svého studia budou podílet i na výuce neurologie.

Informace o školiteli: Odb. as. MUDr. Iva Šrotová, Ph.D.

Publikační aktivita: 31 publikací (dle Web of Science)

H-index ve WOS ke dni 19.3.2024: 6

Přednášková činnost: 30 přednášek na mezinárodních a národních konferencích

Účast na grantových projektech:

Účast na grantovém projektu (Specifické charakteristiky neuropatické bolesti centrálního a periferního typu (NT13523-4/2012)) a multicentrickém mezinárodním kolaborativním projektu 7. rámcového programu EU zaměřeného na výzkum významu nekódujících mRNA v patogenezi neuropatické bolesti.

Počet citací dle Web of Science (bez autocitací) k 19.3.2024 je 189

Oceněné publikace:

Vlčková E, Šrotová I, Bednařík J. Sympatická kožní odpověď v diagnostice neuropatie tenkých vláken. *Cesk Slov Neurol N.* 2016; 79/ 112(1): 52-60.

Práci byla udělena cena za nejlepší publikaci v ČSNN v daném roce (dělené první místo).

Raputova J, Srotova I (dva 1. autoři se stejným podílem), Vlckova E, Sommer C, Üçeyler N, Birklein F, Rittner HL, Rebhorn C, Adamova B, Kovalova I, Kralickova Nekvapilova E, Forer L, Belobradkova J, Olsovsky J, Weber P, Dusek L, Jarkovsky J, Bednarik J. Sensory phenotype and risk factors for painful diabetic neuropathy: a crosssectional observational study. *Pain.* 2017;158(12):2340-2353.

Práce byla oceněna Českou neurologickou společností ČLS JEP: Mimořádnou cenou za rok 2017.

Výuka: na LF MU (Neurologie, Ošetřovatelství v neurologii) a Speciální pedagogice MU (Neurologie pro logopedy).